



## Guía Docente

| Datos Identificativos |  |                    |             |          | 2023/24 |
|-----------------------|--|--------------------|-------------|----------|---------|
| Asignatura (*)        | Práctica Tributaria  | Código             | 612499012   |          |         |
| Titulación            | Mestrado Universitario en Avogacía (plan 2012)   |                    |             |          |         |
| Descritores           |  |                    |             |          |         |
| Ciclo                 | Período  | Curso              | Tipo        | Créditos |         |
| Mestrado Oficial      | 1º cuatrimestre  | Segundo            | Obrigatoria | 4.5      |         |
| Idioma                | Castelán   |                    |             |          |         |
| Modalidade docente    | Presencial   |                    |             |          |         |
| Prerrequisitos        |  |                    |             |          |         |
| Departamento          | Dereito Público  |                    |             |          |         |
| Coordinación          |  | Correo electrónico |             |          |         |
| Profesorado           |  | Correo electrónico |             |          |         |
| Web                   |  |                    |             |          |         |
| Descrición xeral      | A materia "Práctica tributaria" pretende aproximar aos estudantes do Máster da Avogacía ao estudo do sistema tributario español, desde os seus principios configuradores ata as características esenciais das súas principais figuras impositivas (IS, IVE, etc.), e todo iso desde un enfoque orientado ao exercicio práctico do Dereito. |                    |             |          |         |

## Competencias / Resultados do título

| Código | Competencias / Resultados do título  |
|--------|--|
| A1     | Posuír, comprender e desenvolver habilidades que posibiliten aplicar os coñecementos académicos especializados adquiridos no grao á realidade cambiante á que se enfrontan os avogados para evitar situacións de lesión, risco ou conflito en relación aos intereses encomendados ou o seu exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas e nas funcións de asesoramento |
| A2     | Coñecer as técnicas dirixidas á investigación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais   |
| A3     | Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais  |
| A4     | Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber atopar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdicional  |
| A5     | Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados  |
| A6     | Coñecer e avaliar as distintas responsabilidades vinculadas ao exercicio da actividade profesional, incluíndo o funcionamento básico da asistencia xurídica gratuíta e a promoción da responsabilidade social do avogado   |
| A7     | Saber identificar conflitos de intereses e coñecer as técnicas para a súa resolución, establecer o alcance do segredo profesional e da confidencialidade, e preservar a independencia de criterio  |
| A8     | Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico   |
| A9     | Coñecer e saber aplicar na práctica a contorna organizativa, de xestión e comercial da profesión de avogado, así como o seu marco xurídico asociativo, fiscal, laboral e de protección de datos de carácter persoal  |
| A10    | Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional   |
| A11    | Saber desenvolver destrezas que permitan ao avogado mellorar a eficiencia do seu traballo e potenciar o funcionamento global do equipo ou institución en que o desenvolve mediante o acceso a fontes de información, o coñecemento de idiomas, a xestión do coñecemento e o manexo de técnicas e ferramentas aplicadas   |
| A12    | Coñecer, saber organizar e planificar os recursos individuais e colectivos dispoñibles para o exercicio nas súas distintas modalidades organizativas da profesión de avogado   |
| A13    | Saber expor de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedimental   |
| A14    | Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares   |



|     |   |
|-----|---|
| A15 | Saber desenvolver habilidades e destrezas interpersoais, que faciliten o exercicio da profesión de avogado nas súas relacións cos cidadáns, con outros profesionais e coas institucións   |
| B1  | Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación   |
| B2  | Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo   |
| B3  | Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos |
| B4  | Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades   |
| B5  | Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo   |
| B6  | Capacidade de traballo en equipo  |
| B7  | Capacidade de liderado  |
| B9  | Capacidade de resolución de problemas   |
| B10 | Desenvolvemento dos principios de lealdade e confidencialidade  |
| B11 | Capacidade de argumentar tanto en forma oral como escrita   |
| B12 | Desenvolvemento dun espírito crítico, lóxico e creativo   |
| B13 | Capacidade de manexo das tecnoloxías da información e comunicación no desenvolvemento da súa actividade laboral   |
| C1  | Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma   |
| C2  | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida  |
| C5  | Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse  |
| C6  | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida   |
| C7  | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade  |

| Resultados da aprendizaxe                                     |  |                                     |  |
|---|--|-------------------------------------|--|
| Resultados de aprendizaxe                                     |  | Competencias / Resultados do título |  |
| Análise dos elementos esenciais do tributo.                   |  | AM8                                 |  |
|   |  | AM12                                |  |
|   |  | AM14                                |  |
|   |  | AM15                                |  |
| Coñecemento e contextualización do sistema tributario español |  | AM2                                 |  |
|   |  | AM3                                 |  |
|   |  | AM4                                 |  |
|   |  | AM5                                 |  |
|   |  | AM6                                 |  |
|   |  | AM7                                 |  |
|   |  | AM8                                 |  |
|   |  | AM9                                 |  |



|  |   |   |                                 |
|--|---|---|---------------------------------|
| Estudo e aplicación dos procedementos tributarios. | AM1<br>AM2<br>AM3<br>AM4<br>AM6<br>AM7<br>AM9<br>AM10<br>AM11 | BM1<br>BM10   |                                 |
| Aplicación práctica dos coñecementos adquiridos.   | AM13  | BM2<br>BM3<br>BM4<br>BM5<br>BM6<br>BM7<br>BM9<br>BM11<br>BM12<br>BM13 | CM1<br>CM2<br>CM5<br>CM6<br>CM7 |

| Contidos  |  |
|---|--|
| Temas   | Subtemas   |
| <p><b>BLOQUE 1:</b><br/>A Lei Xeral Tributaria. Estudio dos tributos. Impostos, taxas e contribucións especiais. Aspectos prácticos dos tributos para avogados. Conceptos xerais e elementos esenciais</p> <p><b>BLOQUE 2:</b><br/>Impostos directos. Impostos indirectos. Títulos valores. Fiscalidade nos actos e contratos máis comúns cos que se atopa o avogado no asesoramento dos seus clientes</p> <p><b>BLOQUE 3.</b><br/>Procedementos de xestión. Extinción da obrigaición. Recadación, inspección e sancionador</p> <p><b>BLOQUE 4.</b><br/>Revisión de actos en vía administrativa. Reposición. Reclamacións económico-administrativas. Suspensión de actos impugnados</p> <p><b>BLOQUE 5:</b><br/>Fiscalidad dos avogados. Organización profesional básica.</p> | <p>Profesores responsables: David Platero López de Turiso-Abogado. Carmen García-Puertas Magariños-Abogado, Francisco García Magariños-Inspector de Hacienda, Antonio Abuín Porto, Pedro Esperón Portela- Contable.</p> <p>Profesores de Universidad: Miguel Caamaño Anido, José Manuel Calderón Carrero, Pilar Álvarez Barbeito, Alberto Quintas Seara.</p> |

| Planificación         |                           |   |                         |              |
|-----------------------|---------------------------|---|-------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
|                       |                           |   |                         |              |



|                               |  |    |      |      |
|-------------------------------|--|----|------|------|
| Análise de fontes documentais | A1 A2 A14 A15 B2 B3<br>B5 B6 B7 B11 C1 C2<br>C5 C7       | 9  | 14   | 23   |
| Estudo de casos               | A1 A3 A4 A7 A8 A10<br>A11 A12 B1 B2 B9<br>B10 B12 B13 C6 | 5  | 10   | 15   |
| Proba obxectiva               | A13 B2 B4  | 2  | 0    | 2    |
| Sesión maxistral              | A2 A3 A4 A5 A6 A9  | 5  | 57.5 | 62.5 |
| Atención personalizada        |  | 10 | 0    | 10   |

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías                  |  |
|-------------------------------|--|
| Metodoloxías                  | Descrición   |
| Análise de fontes documentais | Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos legislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico. |
| Estudo de casos               | Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.  |
| Proba obxectiva               | Proba escrita, que pode consistir na resolución dun caso práctico ou na realización dunha proba con preguntas de resposta múltiple.  |
| Sesión maxistral              | Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.<br>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.   |

| Atención personalizada              |  |
|-------------------------------------|--|
| Metodoloxías                        | Descrición   |
| Estudo de casos<br>Sesión maxistral | O módulo de atención personalizada está pensado para:<br><br>-Atender persoalmente as dúbidas que poidan suscitarse ao fío das leccións maxistrais.<br>-Resolver cuestións expostas ao fío dos supostos prácticos entregados aos alumnos<br>-Axudar a atopar o material que os alumnos precisan para realizar os traballos que se lles asignen<br><br>As medidas anteriormente sinaladas resultarán especialmente importantes en relación co alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia. Asimesmo, para os estudantes que se atopen nesta situación establecerase ao inicio do curso académico un plan personalizado de entrega de traballos (preferentemente a través de medios electrónicos), tutorización, e seguimento do aprendizaxe que permita garantir a adquisición dos coñecementos e competencias propias da asignatura. |

## Avaliación



| Metodoloxías    | Competencias / Resultados | Descrición  | Cualificación |
|-----------------|---------------------------|---|---------------|
| Proba obxectiva | A13 B2 B4                 | Proba escrita consistente en preguntas de respostas múltiple e/ou resolución dun suposto práctico, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, etc.<br><br>-A avaliación na 2º oportunidade, rexirase polos mesmos criterios. | 100           |

#### Observacións avaliación

Polo que respecta aos alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, cabería facer as seguintes precisións:

- A entrega dos traballos correspondentes a "Estudo de casos", que se fará a través dos medios acordados cos profesores ao comezo do curso.
- A proba obxectiva realizarase de maneira presencial.
- A avaliación na 2º oportunidade, rexirase polos mesmos criterios.

En relación cos distintos traballos que os alumnos deban entregar ao profesor para a súa cualificación, a súa realización fraudulenta implicará directamente a cualificación de suspenso "0" na materia na oportunidade correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación para a convocatoria extraordinaria.

#### Fontes de información

|                            |   |
|----------------------------|---|
| <b>Bibliografía básica</b> | <p>- (). .</p> <p>Bibliografía recomendada básica: Derecho Financiero y Tributario. Parte General, Isaac Merino Jara (dir.), Manuel Lucas Durán (coord.), 10ª Edición, Tecnos, 2021. Curso de Derecho Financiero y Tributario, Juan Martín Queralt, Carmelo Lozano Serrano, José Manuel Tejerizo López, Gabriel Casado Ollero, Germán Orón Moratal, 32ª Edición, Tecnos, 2021. Derecho Financiero y Tributario. Parte General. Lecciones de Cátedra, Alejandro Menéndez Moreno, 22ª Edición, Civitas, 2021. Derecho Financiero y Tributario. Parte General, Fernando Pérez Royo, Francisco Carrasco González, 31ª Edición, Civitas, 2021. Curso de Derecho Financiero, Rafael Calvo Ortega, Juan Calvo Vérguez, 26ª Edición, Civitas, 2022 Derecho Tributario. Parte Especial, Isaac Merino Jara (dir.), Manuel Lucas Durán (coord.), 10ª Edición, Tecnos, 2021. Curso de Derecho Tributario. Parte Especial, Fernando Pérez Royo (dir.), 15ª Edición, Tecnos, 2021. Derecho Tributario, Juan Martín Queralt, Carmelo Lozano Serrano, José Manuel Tejerizo López, 25ª Edición, Aranzadi, 2020 En todo caso, manexarase edicións posteriores, se fosen publicadas.</p> |
|----------------------------|---|



|                                    |   |
|------------------------------------|---|
| <b>Bibliografía complementaria</b> | <p>Bibliografía recomendada complementaria: Derecho y Práctica Tributaria, Miguel A. Caamaño Anido y otros, Colegio Economistas-REAF, 2018. La Constitución fiscal de España, Álvaro Rodríguez Bereijo, Estudios Constitucionales, Madrid, 2015. Estudios de Derecho Constitucional Tributario, Carlos Palao, Thomson Reuters, Madrid, 2018. Manual del Sistema Tributario español, Jaime García Añoveros y otros, 8ª Edición, Civitas, 2000. Derecho Financiero y Tributario, Carlos Palao Taboada, Cóllex, 1987. Manual de Derecho Presupuestario, Miguel Ángel Martínez Lago, Cóllex, 1992. Notas de Derecho Financiero, Seminario Derecho Financiero UCM, Fernando Sainz de Bujanda, Servicio Publicaciones UCM, 1975-1976. Hacienda y Derecho (vols.1-6), Fernando Sainz de Bujanda, Instituto de Estudios Fiscales, 1975. Introducción al estudio del Derecho Financiero, Álvaro Rodríguez Bereijo, Instituto de Estudios Fiscales, 1976. Tratado de Derecho Financiero y Tributario Constitucional, Luis Sánchez Serrano, Marcial Pons, 1997. Comentario Sistemático a la Nueva Ley General Tributaria, AA. VV., Centro de Estudios Financieros, 2004. Comparative Income Taxation, Hugh J. Ault, Brian J. Arnold, Graeme S. Cooper, 4ª Edición, Kluwer Law International, 2020. Tax Law Design and Drafting, Victor Thuronyi, International Monetary Fund, 1996-1998. En todo caso, manexarase edicións posteriores, se fosen publicadas.</p> <p><b>RECURSOS WEB:</b>-Página oficial del Ministerio de Hacienda conteniendo: la) Legislación tributaria actualizada; b) proyectos normativos; c) doctrina administrativa Dirección General de Tributos y TEAC: <a href="http://www.meh.es">www.meh.es</a>-Página oficial de la Agencia Estatal de administración tributaria conteniendo: la) Legislación tributaria actualizada; b) guías para la liquidación de impuestos; c) consultas más frecuentes; y d) links o enlaces con otras Administraciones tributarias y entes dotados de poder tributario: <a href="http://www.aeat.es">www.aeat.es</a>-Página oficial de la OCDE donde se recogen: la) importantes materiales que son fuente indirecta de Derecho tributario; y b) enlaces con otras administraciones tributarias: <a href="http://www.oecd.org">www.oecd.org</a>-Página oficial de la Comisión de la UE donde se recogen: la) novedades sobre normativa y jurisprudencia comunitaria en materia tributaria; b) enlaces referidos a las páginas oficiales de la UE donde se recoge la legislación comunitaria-tributaria y financiera; c) informes, códigos de conducta, recomendaciones, y decisiones de instituciones comunitarias en materia financiera y tributaria: <a href="http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/index_en.htm">http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/index_en.htm</a>-Página web de la UDC: Westlaw, Westlaw internacional</p> |
|------------------------------------|---|

## Recomendacións

**Materias que se recomienda ter cursado previamente**

**Materias que se recomienda cursar simultaneamente**

**Materias que continúan o temario**

**Observacións**

(\*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías